

آیین نامه تدابیر و اقدام های ضد قیمت شکنی (دامپینگ) جبرانی و حفاظتی

(حمایت های اقتضایی)

ماده ۱- تعاریف

در این مصوبه واژه‌ها و اصطلاحات مورد استفاده در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف) قیمت شکنی (دامپینگ): به ورود کالا از یک کشور به جریان تجارت کشوری دیگر به قیمتی کمتر از "ارزش عادی" آن گفته می‌شود. در صورتی یک کالا با قیمتی کمتر از ارزش عادی خود وارد جریان تجارت کشور شده است، که قیمت این کالا هنگام ورود به کشور در جریان معمول تجارت، کمتر از قیمت قابل مقایسه برای کالای مشابهی باشد که برای مصرف در کشور صادرکننده در نظر گرفته شده است. تشخیص وقوع قیمت شکنی مطابق ماده «۴» خواهد بود.

ب) اقتصاد غیر بازار: عبارت است از اقتصاد هر کشور با سابقه برنامه ریزی متمرکز که کارگروه موضوع ماده «۲» تشخیص دهد که قیمت‌ها و هزینه‌ها تحت کنترل دولت بوده و اصول بازار در زمینه ساختارهای هزینه‌ای یا قیمتی در آن اعمال نمی‌شود، به نحوی که قیمت فروش در چنین کشوری منعکس کننده ارزش منصفانه آن کالا محسوب نشود.

ج) اقدامات ضد قیمت شکنی: اقدامات موضوع مواد «۷» تا «۹» این مصوبه که به منظور مقابله با اثرات منفی واردات کالاهایی که به کمتر از ارزش عادی آنها قیمت‌گذاری شده‌اند، اعمال می‌گردد.

د) یارانه: کمک مالی دولت یا هر نهاد عمومی کشور صادرکننده و یا هر نوع حمایت درآمدی و یا قیمتی که از آن طریق مزیتی فراتر از آنچه در شرایط بازار قابل دسترسی است، اعطا شده باشد. یارانه‌ها در صورتی مشمول قواعد مذکور در مواد «۷» تا «۹» می‌شوند که فقط به یک بنگاه اقتصادی، یا صنعت یا گروهی از بنگاه‌های اقتصادی یا صنایع واقع در قلمرو صلاحیت کشور صادرکننده اعطا شده باشند.

ه) اقدامات جبرانی (ضدیارانهای): اقدامات موضوع مواد «۷» تا «۹» این مصوبه که به منظور مقابله با اثرات منفی یارانه‌های اعطا شده به کالاهایی که به مقصد بازار ایران صادر شده‌اند، اعمال می‌گردد.

و) کالای مشابه: به "کالای همسان" یا کالایی گفته می‌شود که مشخصات آن از تمام جهات با کالای تحت بررسی یکسان باشد. در صورت عدم وجود کالای همسان، کالایی به عنوان کالای مشابه در نظر گرفته خواهد شد که مشخصات آن تا اندازه ممکن به مشخصات کالای تحت بررسی نزدیک باشد.

ز) تولیدکنندگان داخلی: در فرایند تحقیقات موضوع این مصوبه، "تولیدکنندگان داخلی" به کلیه تولیدکنندگان کالاهای مشابه یا گروهی از آنها اطلاق می‌گردد که مطابق شرایط مندرج در تبصره بند (ب) ماده «۵»، مجموع تولید کالاهایشان سهم عمده‌ای از کل تولید داخلی آن کالا را در کشور تشکیل دهد. هنگامی که تولیدکنندگان با صادرکنندگان خارجی یا واردکنندگان مرتبط بوده یا خود واردکننده کالای مشابه باشند، تعریف "تولیدکنندگان داخلی" را می‌توان منحصر به سایر تولیدکنندگان دانست.

ح) لطمه: در تحقیقات ضد قیمت شکنی و ضدیارانه‌ای، ایراد لطمه به "تولیدکنندگان داخلی" شامل موارد زیر است:

۱) وارد آمدن لطمه قابل ملاحظه به تولیدکنندگان داخلی؛

۲) خطر بروز لطمه قابل ملاحظه و یا تاخیر قابل ملاحظه در تاسیس صنعت تولیدی. چگونگی تشخیص بروز لطمه مطابق ماده «۶» خواهد بود.

در تحقیقات مربوط به اقدامات حفاظتی، ایراد "لطمه ی جدی" به معنای وارد آمدن زیان عمده به وضعیت تولیدکنندگان داخلی تلقی می‌گردد. "خطر لطمه جدی" نیز به معنای لطمه جدی قریب-الوقوع می-باشد که تشخیص آن مطابق تبصره بند (الف) ماده «۱۲» خواهد بود.

ط) طرف‌های ذینفع: شامل سه گروه زیر می‌باشد:

تولیدکنندگان داخلی کالای مشابه و یا تشکل مربوط یا دولت به نیابت از آنان؛

دولت خارجی، تولیدکنندگان یا صادرکنندگان خارجی کالای مورد تحقیق یا واردکنندگان آن کالا یا تشکل ذیربط آنان؛

مصرف کنندگان عمده و کاربران صنعتی کالای موضوع تحقیق؛

ماده ۲- کارگروه تحقیق

کارگروهی مرکب از نمایندگان وزرای صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصاد و دارایی، جهاد کشاورزی، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون ایران که وظایف مندرج در ماده (۳) را عهده دار خواهد بود.

تبصره ۱- دبیرخانه کارگروه مزبور در وزارت صنعت معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت ایران) مستقر خواهد بود.

تبصره ۲- کار کارشناسی مربوط به احراز وقوع قیمت شکنی به عهده دبیرخانه کارگروه بوده و کار کارشناسی مربوط به وقوع لطمه موضوع ماده «۶» با همکاری وزارتخانه تولیدی مربوطه انجام می‌گردد که گزارش آن را به صورت کتبی به دبیرخانه کارگروه ارائه می‌کند.

تبصره ۳- کارگروه تحقیق برحسب مورد و در صورت لزوم می-تواند از نمایندگان سایر دستگاه‌ها، سازمان‌ها و افراد خبره یا نماینده تولیدکنندگان کالای موضوع بحث جهت شرکت در جلسات دعوت کند.

تبصره ۴- تصمیمات کارگروه تحقیق در رابطه با عدم آغاز تحقیقات، اقدامات موقتی، اخذ تعهدات قیمتی و اعمال قطعی حمایت‌های اقتضایی، تنها پس از تصویب موردی توسط وزرای عضو کمیته ماده یک آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات اجرایی خواهد بود.

ماده ۳- وظایف کارگروه تحقیق

وظایف کارگروه موضوع ماده (۲) انجام کامل فرایند تحقیقات موضوع مصوبه ی حاضر و شامل موارد ذیل است:

- الف - دریافت درخواست تحقیق از تولید کنندگان داخلی و یا به پیشنهاد هر یک از اعضا؛
- ب - بررسی مدارک و مستندات متقاضیان و اخذ تصمیم درخصوص شروع یا عدم شروع تحقیق؛
- ج - درخواست کارشناسی از وزارتخانه تولیدی و اخذ گزارش‌های لازم در این مورد؛
- د - تشخیص مقدماتی به منظور اتخاذ اقدام‌های موقت در مقابله با قیمت شکنی یا یارانه؛
- هـ - انجام تحقیق و گردآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه، نمونه گیری، شنیدن نظرات و نظایر آن؛
- و - اخذ تعهدات قیمتی و دریافت گزارش دوره‌ای در ایفای این تعهدات؛
- ز - ارائه پیشنهاد به وزیرای عضو کمیته ماده یک آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات در رابطه با اقدامات موقتی و اقدامات قطعی ضد قیمت شکنی، جبرانی، حفاظتی و تعیین مهلت‌های زمانی بازنگری و تمدید آنها؛
- ح - اعلام اطلاعیه عمومی بر اساس ضوابط موجود در ماده (۱۱) این مصوبه؛
- ط - تدوین دستورالعمل تعیین شاخصها و استانداردهای لازم برای انجام فرایند تحقیقات موضوع مصوبه حاضر؛

ماده ۴- احراز وقوع قیمت شکنی

الف) حاشیه قیمت شکنی عبارت است از مابه‌التفاوت میان قیمت صادراتی و ارزش عادی که از طریق مقایسه میانگین وزنی ارزش عادی با میانگین وزنی قیمت کلیه مبادلات صادراتی قابل مقایسه؛ یا از طریق مقایسه قیمت تک تک معاملات مبین ارزش عادی با هر یک از فروش‌های صادراتی احراز می‌شود.

تبصره- در مواردی که کالا از طریق یک کشور واسطه به کشور وارد می‌شود، قیمت کالای مزبور در کشور واسطه ملاک مقایسه قرار خواهد گرفت؛ مگر در شرایطی که کالا از کشور واسطه صرفاً به کشور ترانزیت شده باشد یا در کشور واسطه هیچ فعالیت تولیدی در رابطه با کالای مزبور صورت نگرفته باشد و یا قیمت قابل مقایسه در کشور واسطه وجود نداشته باشد.

ب) در صورت عدم دسترسی به قیمت داخلی، قیمت کالای مشابه صادرشده از آن کشور به کشورهای ثالث به عنوان "ارزش عادی" در نظر گرفته می‌شود؛ مشروط بر اینکه قیمت مزبور را بتوان از لحاظ آماری به عنوان قیمت نوعی آن کالای صادراتی در کشورهای ثالث در نظر گرفت. همچنین، در شرایط فوق می‌توان از روش جایگزین تعیین "ارزش عادی محاسباتی" استفاده نمود که از مجموع هزینه تولید کالای موضوع تحقیق در

کشور مبدأ، با در نظر گرفتن مبلغی برای سود و هزینه‌های متعارف مربوط به امور اداری، فروش و سایر هزینه‌ها به دست می‌آید.

ج) در مواردی که قیمت صادراتی در دسترس نیست و یا کارگروه تحقیق چنین تشخیص دهد که قیمت صادراتی به دلیل وجود یک نوع شراکت، وابستگی و یا مناسبات موجود میان صادرکننده و واردکننده یا اشخاص ثالث قابل اتکا نیست، قیمتی که کالاهای وارداتی برای بار اول در کشور به خریدار مستقل فروخته می‌شوند، به عنوان قیمت صادراتی در نظر گرفته خواهد شد. اگر کالاهای مزبور به خریداری مستقل فروخته نشده باشند و یا شرایط یا ماهیت آنها قبل از فروش تغییر یابد، به تشخیص کارگروه تحقیق مبلغ متعارفی به عنوان قیمت صادراتی در نظر گرفته خواهد شد.

د) در اقتصادهای غیر بازار چنانچه قیمت‌های داخلی در کشور صادرکننده، غیرواقعی تشخیص داده شوند، می‌توان ارزش عادی کالای مورد نظر را براساس هزینه‌ها و قیمت آن کالا در کشور ثالث با اقتصاد بازار تعیین نمود.

ه) در فرآیند تشخیص قیمت شکنی به منظور انجام "مقایسه منصفانه" میان قیمت صادراتی و ارزش عادی کالا، بایستی هر دو قیمت مورد مقایسه مربوط به مرحله مشابهی از فرآیند تجارت (به طور معمول در مرحله تحویل در کارخانه) بوده و حتی الامکان تاریخ‌های فروش، مربوط به یک زمان و یا زمان‌های نزدیک به هم باشند. با توجه به شرایط هر مورد، در صورت وجود تفاوت‌هایی که مقایسه منصفانه قیمت‌ها را غیر ممکن می‌سازند، تعدیلاتی منظور خواهد شد. تفاوت‌های مؤثر بر مقایسه قیمت‌ها عبارتند از تفاوت در قیود و شرایط فروش، مالیات، سطوح تجارت، مقدار، مشخصات فیزیکی و هرگونه تفاوت دیگری که مشخصاً بر قابلیت مقایسه قیمت‌ها تأثیر می‌گذارند. اگر قیمت صادراتی و ارزش عادی قابل مقایسه نباشند، کارگروه تحقیق ارزش عادی را در سطحی از تجارت که معادل سطح تجارت مربوط به قیمت صادراتی محاسباتی است، تعیین و یا تعدیل مقتضی را به نحو مقرر در این بند منظور خواهد کرد.

ماده ۵- تشریفات و اقدامات مربوط به تحقیقات

فرآیند تحقیق و رسیدگی به شرح زیر است:

الف - درخواست تحقیق در کارگروه به پیشنهاد هر یک از اعضا یا درخواست کتبی تولیدکنندگان داخلی یا از جانب آنها توسط انجمن‌ها و یا تشکل‌های مربوطه به دبیرخانه کارگروه تقدیم می‌شود.

ب - درخواست مزبور باید شامل مدارک و مستندات قابل دسترسی برای متقاضی در مورد وجود قیمت شکنی یا یارانه و وجود لطمه ناشی از هر یک از آن دو باشد.

تبصره - درخواست مزبور می‌بایست توسط تولیدکنندگان داخلی ارائه شده باشد که مجموع تولید آنها حداقل معادل بیست و پنج درصد کل تولید داخلی کالای مشابه باشد. در صورتی که برخی از تولیدکنندگان داخلی مخالف وضع عوارض ضد قیمت شکنی باشند، مجموع تولید حامیان درخواست می‌بایست بیش از پنجاه درصد کل تولید کالای مشابه توسط مجموع حامیان و مخالفان درخواست مزبور (نه لزوماً کل تولیدکنندگان داخلی)

باشد. این تبصره در شرایطی که درخواست به صورت غیر مستقیم از جانب تولیدکنندگان داخلی توسط انجمن‌ها و یا تشکل‌های مربوطه و یا کارگروه تحقیق ارایه شده باشد نیز مجری است.

ج - کارگروه تحقیق پس از دریافت درخواست، مدارک و مستندهای ارائه شده را بررسی نموده و در مواردی که پس از بررسی درخواست‌ها، دلایل ارائه شده را جهت شروع تحقیقات کافی نداند، مراتب را جهت تصمیم‌گیری نهایی به وزیرای عضو کمیته ماده ۱ ارجاع خواهد داد. تصمیم نهایی در رابطه با آغاز یا عدم آغاز تحقیقات حداکثر ظرف ۳۰ روز به متقاضیان ابلاغ خواهد گردید. تصمیمات مربوط به عدم آغاز تحقیق صرفاً به متقاضیان ابلاغ خواهد شد. تصمیمات کارگروه مبنی بر آغاز تحقیق قبل از شروع فرایند تحقیقات به دولت کشور صادرکننده ابلاغ خواهد گردید.

د - کارگروه تحقیق می‌تواند از پرسشنامه، نمونه‌گیری، شنیدن نظرات و نظایر آن برای جمع‌آوری اطلاعات و انجام تحقیق استفاده کند.

ه - برای پاسخ به پرسشنامه‌های ارسالی، به صادرکنندگان یا تولیدکنندگان خارجی یا واردکنندگان کالایی که ادعا می‌شود قیمت شکنی شده یا از یارانه برخوردار است سی روز فرصت داده خواهد شد. تمدید این مدت در صورت وجود دلایل موجه و درخواست ذینفع امکان‌پذیر است.

و - مدارکی که هر طرف ذینفع کتباً ارائه می‌کند، با رعایت الزام به حفظ اطلاعات تجاری محرمانه بنگاهها، فوراً در اختیار دیگر طرفهای ذینفع درگیر در تحقیق قرار خواهد گرفت.

ز - کارگروه تحقیق به محض آغاز تحقیق، با رعایت الزام به حفظ اطلاعات تجاری محرمانه بنگاهها موضوع بند (ل) این ماده، باید متن کامل درخواست کتبی واصله را در اختیار کلیه صادرکنندگانی که مورد شناسایی قرار داده است، مقامات کشور صادرکننده و نیز در صورت درخواست طرفهای ذینفع، در اختیار آنها قرار دهد.

ح - در طول تحقیق طرفهای ذینفع باید اطلاعات لازم و معتبر را در اختیار کارگروه تحقیق قرار دهند و در غیر این صورت تشخیص براساس بهترین اطلاعات در دسترس، از جمله اطلاعات مندرج در درخواست اولیه انجام خواهد گرفت.

ط - در جریان تحقیقات، تمام طرفهای ذینفع فرصت کامل برای دفاع از خود را خواهند داشت. بدین منظور، کارگروه تحقیق به مجرد درخواست، باید زمینه ملاقات تمام طرفهای ذینفع را با طرفهایی که منافع مغایر آنها دارند فراهم سازد؛ به گونه‌ای که نقطه نظرهای مخالف مطرح و استدلال‌های مخالف ارائه شوند. در برگزاری این جلسات باید جنبه محرمانه موضوعات و ملاحظات طرفین در این رابطه در نظر گرفته شود.

ی - در مواردی که حاشیه قیمت شکنی یا حجم واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای (بالقوه یا بالفعل) در حد قابل اغماض است یا لطمه وارده جزئی می‌باشد فرایند تحقیق فوراً متوقف می‌شود. حاشیه قیمت شکنی زمانی "قابل اغماض" تلقی می‌گردد که میزان آن کمتر از دو درصد قیمت صادراتی باشد. حجم واردات مشمول قیمت شکنی زمانی "جزئی" تلقی می‌شود که یک کشور کمتر از سه درصد واردات کالای مشابه و یا کشورهایی که

هر کدام کمتر از ۳ درصد واردات کالای مشابه در ایران را در اختیار دارند، مجموعاً کمتر از ۷ درصد واردات کالای مشابه به ایران را در اختیار داشته باشند. در خصوص تحقیقات مربوط به اقدامات جبرانی، مبلغ یارانه در صورتی در حد قابل اغماض تلقی می‌شود، که کمتر از ۱ درصد ارزش واردات باشد.

ک - کارگروه تحقیق باید قبل از اتخاذ تصمیم نهایی، آن دسته از مستندات اساسی تحت بررسی را که مبنای تصمیم‌گیری در خصوص اعمال اقدامات قطعی بوده است، در زمان مناسب به اطلاع تمام طرفهای ذینفع برساند، به طوری که طرفین فرصت کافی برای دفاع از منافع خود داشته باشند.

ل - کارگروه تحقیق در صورت وجود دلایل موجه، هرگونه اطلاعاتی را که اساساً از لحاظ تجاری دارای ماهیت محرمانه باشد (برای مثال اگر افشای آن، مزیت رقابتی مهمی برای رقیب ایجاد کند یا اثر سوء قابل توجهی بر ارائه‌کننده اطلاعات یا شخصی که اطلاعات از وی کسب شده است، داشته باشد) و یا توسط طرفهای تحقیق با عنوان محرمانه ارائه شده باشد، محرمانه تلقی خواهد کرد.

تبصره ۱ - اسرار تجاری بنگاه‌ها و اطلاعاتی که توسط آنها با عنوان محرمانه ارائه شده است، بدون اجازه خاص طرفی که آن را ارائه کرده است، قابل افشا نبوده و دبیرخانه کارگروه کلیه اقدامات لازم را جهت حفظ اسرار تجاری بنگاه‌ها مبذول خواهد نمود.

تبصره ۲ - دبیرخانه کارگروه تحقیق از طرفهای ذینفعی که اطلاعات محرمانه ارائه نموده‌اند، درخواست خواهد نمود که خلاصه‌ای غیر محرمانه از آن اطلاعات را نیز ارائه دهند؛ به نحوی که جزئیات مندرج در آنها برای رسیدن به درک متعارفی در مورد ماهیت اطلاعات محرمانه کافی باشد. در صورتی که اطلاعات مزبور از نظر طرفهای ذینفع قابل تلخیص نباشد، طرفهای مزبور دلایل آن را به صورت کتبی به دبیرخانه کارگروه ارائه خواهند نمود.

تبصره ۳ - در صورتی که کارگروه تحقیق درخواست حفظ جنبه محرمانه اطلاعات را قابل توجیه نداند و یا عرضه‌کننده اطلاعات تمایلی به علنی شدن آنها یا اجازه انتشار آنها را چه به صورت عمومی چه به شکل خلاصه نداشته باشد، کارگروه تحقیق می‌تواند به کلی از آن اطلاعات صرف نظر نماید؛ مگر اینکه از طریق منابع مقتضی به اقناع کافی در مورد موثق بودن اطلاعات مزبور برسد.

م - کارگروه تحقیق در صورت لزوم می‌تواند در قلمرو کشورهای موضوع تحقیق، به منظور بررسی صحت و سقم اطلاعات ارائه شده یا کسب جزئیات بیشتر، سفرهای کارشناسی ترتیب دهد؛ مشروط بر اینکه موافقت بنگاه‌های مورد تحقیق را کسب نماید، به نمایندگان دولت مورد بحث اطلاع دهد و آن دولت نسبت به انجام تحقیق مزبور اعتراضی نداشته باشد. در این زمینه رویه‌های رایج بین‌المللی ناظر بر تحقیقات انجام شده در قلمروی سایر کشورها مجری خواهد بود. کارگروه تحقیق با رعایت الزام به حفظ اطلاعات تجاری محرمانه بنگاهها، نتایج هر یک از این تحقیقات را در اختیار بنگاههای مورد تحقیق و نیز ارائه‌کنندگان درخواست اعمال اقدامات ضد قیمت شکنی یا جبرانی قرار خواهد داد.

ن- در فرایند انجام تحقیقات، کلیه اطلاعات مرتبط با قیمت و یا یارانه در دوره ۱ سال اخیر بررسی می گردد. در خصوص تحقیقات مرتبط با لطمه نیز دوره سه ساله اخیر مورد بررسی قرار می گیرد.

س- فرایند تحقیق به طور معمول ظرف مدت یک سال و در موارد خاص که نیاز به زمان بیشتری وجود داشته باشد، حداکثر ۱۸ ماه پس از آغاز آن به اتمام خواهد رسید.

ماده ۶ - تشخیص لطمه

الف - در فرایند تحقیق برای تشخیص لطمه، موارد زیر می بایست مورد توجه قرار گیرد:

حجم واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای و افزایش قابل توجه واردات مزبور به طور مطلق و یا نسبت به تولید یا مصرف داخلی و یا احتمال آتی افزایش قابل توجه آن؛

میزان قیمت شکنی یا یارانه اعطا شده و اثر واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای بر قیمت کالای مشابه در بازار داخلی؛ اثر بعدی واردات مزبور بر تولیدکنندگان داخلی کالای مشابه؛

ب - در بررسی اثر واردات یاد شده بر تولیدکنندگان داخلی، کلیه شاخصهای اقتصادی نشان دهنده وضعیت صنعت داخلی، از جمله شاخصهای پانزده گانه مذکور در این بند باید به صورت جداگانه و به دقت مورد ارزیابی قرار گیرند؛ گرچه هیچ یک از آنها و یا گروهی از آنها به تنهایی ملاک تعیین کننده برای تشخیص نهایی لطمه به شمار نخواهند رفت. شاخصهای پانزده گانه عبارتند از کاهش بالفعل و بالقوه فروش، کاهش سود، کاهش تولید، کاهش سهم بازار، کاهش بهره وری، کاهش بازگشت سرمایه، ایجاد ظرفیت مازاد تولید، عوامل مؤثر بر قیمت داخلی، میزان حاشیه قیمت شکنی، اثرات منفی بالفعل و بالقوه بر جریان نقدینگی صنایع داخلی، موجودی انبار، اشتغال، دستمزدها، رشد، توانایی افزایش سرمایه یا انجام سرمایه گذاری.

ج - پس از احراز وقوع قیمت شکنی یا یارانه و ورود لطمه یا خطر بروز آن بر تولیدکنندگان داخلی، رابطه سببیت بین این دو باید اثبات گردد. اثبات رابطه سببیت میان واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای و لطمه به تولیدکنندگان داخلی، مبتنی بر بررسی کلیه مدارک مرتبط توسط کارگروه تحقیق خواهد بود. به طور مشخص باید اثبات گردد که حجم و یا میزان قیمت شکنی یا یارانه باعث بروز لطمه به تولیدکنندگان داخلی گردیده و اثر آن به میزانی است که "قابل ملاحظه" باشد.

د- کارگروه تحقیق به جز واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای، کلیه عوامل شناخته شده دیگری را که احتمال می رود تولیدکنندگان داخلی به طور همزمان از آنها تأثیر پذیرفته باشند، به صورت تفکیک شده مورد بررسی قرار خواهد داد. لطمات وارد شده بر تولیدکنندگان داخلی ناشی از عوامل دیگر، به هیچ عنوان به واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای منتسب نخواهند شد. حجم و قیمت آن بخش از واردات که زیر قیمت یا یارانه‌ای نبوده‌اند، کاهش تقاضا یا تغییر در الگوهای مصرف، رویه‌های غیررقابتی یا محدودکننده تجارت میان تولیدکنندگان خارجی و داخلی، پیشرفتهای فناوری و عملکرد صادراتی و بهره وری تولیدکنندگان داخلی، از جمله عواملی هستند که در احراز رابطه سببیت ممکن است مورد بررسی قرار گیرند.

ه- برای تشخیص خطر بروز لطمه قابل ملاحظه توسط کارگروه تحقیق، علاوه بر توجه به عوامل موجود در بند (ب) عوامل زیر را نیز باید در نظر گرفت:

- ۱) ماهیت یارانه یا یارانه‌های مورد بحث و اثرات تجاری احتمالی آن؛
- ۲) افزایش عمده جریان واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای به بازار کشور که نشانگر احتمال افزایش واردات کالای مزبور در حجم بالا باشد؛
- ۳) ظرفیت مازاد تولید صادرکننده یا افزایش قابل توجه و قریب الوقوع آن به نحوی که نمایانگر احتمال افزایش صادرات زیر قیمت یا یارانه‌ای در حجم بالا به بازار کشور باشد که البته در ارزیابی این عامل، وجود بازارهای صادراتی دیگر نیز که احتمال جذب صادرات مازاد را داشته باشند، باید مدنظر قرار گیرد؛
- ۴) بررسی این موضوع که آیا قیمت کالاهای وارداتی اثر کاهش دهنده یا رکودی قابل توجه بر قیمت‌های داخلی داشته و احتمالاً تقاضا برای واردات بیشتر را افزایش دهد؛
- ۵) موجودی انبار کالای موضوع تحقیق.

در عین حال هیچ یک عوامل فوق به تنهایی نشانگر خطر بروز لطمه نبوده؛ بلکه بررسی مجموع این عوامل باید کارگروه تحقیق را به این ارزیابی برساند که در صورت عدم اتخاذ اقدام ضد قیمت شکنی یا جبرانی، واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای کالای مزبور شدت خواهد گرفت و لطمه قابل ملاحظه به صنایع داخلی وارد خواهد شد.

ماده ۷- ارائه تعهدات قیمتی توسط صادرکنندگان

الف) کارگروه تحقیق می‌تواند در خصوص قیمت شکنی، با دریافت تعهد از طرف صادرکننده مبنی بر تجدید نظر در قیمت‌ها یا متوقف نمودن صادرات زیر قیمت به ایران، تحقیق را متوقف و یا به حال تعلیق درآورد. همچنین در خصوص یارانه چنانچه صادرکننده تعهد کند که در قیمت‌های صادراتی تجدیدنظر کند یا دولت کشور صادرکننده تعهد کند که پرداخت یارانه را متوقف یا محدود نماید یا اقدام‌هایی را در خصوص آثار آن اتخاذ کند، کارگروه تحقیق می‌تواند، با رعایت تشریفات مندرج در تبصره ۴ ماده ۲، ضمن موافقت با تعهدات مذکور تحقیق را متوقف نموده یا به حالت تعلیق درآورد.

ب) تعهدات قیمتی می‌توانند از طرف کارگروه تحقیق پیشنهاد داده شوند. در عین حال، صادرکنندگان هیچ اجباری به قبول این تعهدات نخواهند داشت. عدم قبول پیشنهادات مزبور توسط صادرکنندگان نباید خدشه‌ای به حقوق آنان در فرایند تحقیقات وارد نماید؛ البته این حکم مانع از آن نیست که کارگروه تحقیق به این تشخیص برسد که تداوم واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای احتمال "خطر بروز لطمه" را افزایش خواهد داد.

تبصره- کارگروه تحقیق می‌تواند از هر یک از صادرکنندگانی که تعهدش مورد قبول قرار گرفته‌است، بخواهد که در فواصل زمانی مشخص اطلاعات مربوط به اجرای تعهدات خود را ارائه و امکان بررسی صحت و سقم اطلاعات مزبور را برای کارگروه فراهم نماید. در صورت نقض تعهد، کارگروه تحقیق می‌تواند در اسرع وقت بر

اساس این مصوبه و با استفاده از اطلاعات موجود، نسبت به اتخاذ اقدامات موقتی اقدام نماید. در چنین مواردی عوارض قطعی ضد قیمت شکنی یا جبرانی نسبت به واردات کالاهای زیر قیمت یا یارانه‌ای تا حداکثر ۹۰ روز قبل از اجرای اقدامات موقتی قابل وصول خواهد بود. البته، اینگونه اعمال عوارض به شکل عطف به ماسبق شامل کالاهایی که قبل از نقض تعهد مزبور به کشور وارد شده‌اند، نخواهد بود.

ماده ۸- اقدامات موقتی

الف) اعمال عوارض موقتی تنها پس از طی تمام مراحل ذیل قابل اتخاذ است:

(۱) تحقیقات مطابق این مصوبه آغاز و اطلاعیه عمومی آن صادر گردیده و به طرفهای ذینفع فرصت کافی جهت تسلیم اطلاعات و اظهار نظر اعطا شده باشد؛

(۲) کارگروه تحقیق در تشخیص مقدماتی به جمع بندی اولیه مبنی بر وقوع قیمت شکنی یا اعطای یارانه توسط کشور صادرکننده و لطمه ناشی از آن بر تولید کنندگان داخلی رسیده و گزارش خود را در این رابطه به وزرای عضو کمیته ماده یک ارجاع داده باشد؛

(۳) پس از تصویب وزرای عضو کمیته ماده ۱ اقدامات مزبور اتخاذ خواهد گردید.

ب) اعمال عوارض موقتی به میزان عوارض ضد قیمت شکنی یا جبرانی در قالب سود بازرگانی ویژه خواهد بود که موقتاً برآورد شده و در هر حال، نباید از میزان حاشیه قیمت شکنی یا مبلغ یارانه که مورد ارزیابی اولیه قرار گرفته است، بیشتر باشد.

ج) عوارض موقتی حداقل شصت روز پس از تاریخ آغاز تحقیق، قابل اعمال خواهند بود.

د) اعمال عوارض موقتی به حداقل زمان ممکن محدود خواهد بود که در هر صورت، از چهار ماه تجاوز نخواهد کرد. البته، بنا به توصیه کارگروه تحقیق و تصمیم وزرای عضو کمیته ماده یک و پیرو درخواست صادرکنندگانی که درصد قابل توجهی از تجارت کالای مورد نظر را در اختیار دارند، این زمان به حداکثر شش ماه قابل افزایش خواهد بود. اگر در طول فرایند تحقیق امکان اعمال عوارض کمتر از حاشیه قیمت شکنی که برای رفع لطمه وارده کفایت کند نیز مورد بررسی قرار گیرد، مدت‌های مذکور به ترتیب به شش ماه و نه ماه قابل افزایش خواهد بود.

ماده ۹- وضع عوارض ضد قیمت شکنی و جبرانی

الف) چنانچه در نتیجه انجام تحقیق، تصمیم نهایی مبنی بر وجود واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای و لطمه ناشی از آن اتخاذ شود، عوارض قطعی ضد قیمت شکنی یا جبرانی در قالب سود بازرگانی ویژه حداکثر معادل حاشیه قیمت شکنی یا میزان یارانه تعیین شده توسط کارگروه تحقیق، قابل اعمال خواهد بود.

تبصره- در صورتی که به تشخیص کارگروه تحقیق اعمال عوارض به میزان کمتر از حاشیه قیمت شکنی یا مبلغ یارانه برای جبران لطمه کافی باشد، با اخذ مجوز از وزرای عضو کمیته ماده ۱ سود بازرگانی ویژه معادل عوارض کمتر اعمال خواهد شد.

ب) میزان عوارض ضد قیمت شکنی یا جبرانی در هر مورد مطابق این مصوبه تعیین و به صورت غیر تبعیض آمیز از واردات کالای مورد تحقیق، از کلیه صادرکنندگانی که در مورد آنها وجود قیمت شکنی یا اعطای یارانه توسط دولت کشور صادرکننده و لطمه ناشی از آن احراز گردیده است، وصول خواهد شد. این مورد شامل صادرکنندگانی که مطابق ماده ۷ از آنها تعهدات قیمتی اخذ شده است، نمی گردد.

تبصره- در مصوبات ابلاغی وزرای عضو کمیته ماده یک در رابطه با اقدامات ضد قیمت شکنی یا جبرانی، باید نام صادرکنندگان مشمول عوارض مزبور به تفکیک و با ذکر عوارض مربوطه قید شود. در صورت عملی نبودن این موضوع به علت شمار بالای صادرکنندگان کالای موضوع تحقیق از یک کشور، در مصوبه مذکور نام کشور یا کشورهای صادرکننده کالای ذیربط قید خواهد شد.

ج) اگر به هنگام وضع عوارض قطعی، اقدامات موقتی مجری باشند، عوارض قطعی جایگزین آنها می شوند. اقدامات ضد قیمت شکنی یا جبرانی تا زمانی که جهت مقابله با خسارات ناشی از واردات زیر قیمت یا یارانه ای ضرورت دارند، برقرار خواهند ماند.

تبصره ۱- تسری مدت اعمال اقدامات ضد قیمت شکنی یا جبرانی به بیش از پنج سال، مستلزم بازنگری مجدد و انجام دوباره تحقیق خواهد بود.

تبصره ۲- چنانچه تشخیص داده شود که برای خنثی کردن یا تضعیف اثر عوارض قطعی ضد قیمت شکنی یا جبرانی، واردات کالاهای مشمول این اقدامها از طریق کشور ثالث صورت می گیرد؛ کارگروه تحقیق می تواند جهت مقابله با طفره از عوارض قطعی وضع شده، این اقدامات را به کشور ثالث نیز تسری دهد.

ماده ۱۰- شرایط عطف به ماسبق شدن عوارض ضد قیمت شکنی و جبرانی

الف) اقدامات موقتی و عوارض ضد قیمت شکنی یا جبرانی قطعی، تنها در رابطه با کالاهایی اعمال خواهند شد که پس از زمان اجرایی شدن اقدامات موقتی موضوع بند (الف) ماده ۸ و عوارض ضد قیمت شکنی یا جبرانی قطعی موضوع بند (الف) ماده ۹، جهت مصرف به بازار کشور وارد شده اند.

ب) در مواردی که عوارض موقتی وضع و اعمال گردیده است، در صورتی که کارگروه تحقیق پس از تکمیل تحقیقات خود، وقوع قیمت شکنی یا یارانه و ایراد لطمه به تولید کنندگان داخلی را احراز نماید -صرف نظر از این موضوع که اعمال عوارض قطعی مورد تصویب قرار گیرد یا خیر- کارگروه تحقیق باید در این مورد نیز اعلام نظر نماید که چه میزان از عوارض موقتی وضع شده می بایست به صورت قطعی از واردکننده وصول گردد.

تبصره- عبارت "لطمه" در این بند شامل "خطر بروز لطمه" یا "تأخیر مهم در تأسیس فعالیت تولیدی" نمی‌گردد و در این موارد پس از اتخاذ تصمیم در مورد اعمال اقدامات قطعی ضد قیمت شکنی یا جبرانی، کلیه وجوه اخذ شده تحت عنوان اقدامات موقتی، مسترد می‌شود و عوارض قطعی، تنها از زمان صدور تشخیص نهایی مبنی بر وقوع "خطر بروز لطمه" یا "تأخیر مهم در تأسیس فعالیت تولیدی" قابل وصول خواهد بود. در هر حال، در صورتی که محرز گردد که در صورت عدم اتخاذ اقدامات موقتی، واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای منجر به ایراد لطمه می‌شده است، عوارض قطعی ضد قیمت‌شکنی یا جبرانی از زمان اجرای اقدامات موقتی قابل وصول خواهد بود.

ج) اگر عوارض قطعی بیشتر از عوارض موقتی تعیین شود، مازاد بر عوارض موقتی از واردکنندگان وصول نخواهد شد. اگر عوارض قطعی کمتر از عوارض موقتی تعیین شود، میزان آن تصحیح و مابه‌التفاوت حسب مورد به واردکننده مسترد خواهد شد.

د) تنها در صورت احراز شرایط ذیل می‌توان در رابطه با کالاهایی که قبل از تاریخ اجرای اقدامات موقتی (و نه تاریخ شروع تحقیقات) جهت مصرف به کشور وارد شده‌اند، زمان اعمال عوارض ضد قیمت‌شکنی یا جبرانی قطعی را تا حداکثر ۹۰ روز عقب برد:

۱) در صورتی که قیمت‌شکنی یا یارانه که موجب ایراد لطمه شده است، مسبوق به سابقه بوده و یا واردکننده از وقوع قیمت شکنی یا اعطای یارانه توسط دولت کشور صادرکننده و احتمال لطمه ناشی از آن آگاه بوده یا علی‌القاعده می‌بایست آگاه بوده باشد؛

۲) در صورتی که بر اثر واردات انبوه کالای زیر قیمت یا یارانه‌ای، تولیدکنندگان داخلی در مدتی نسبتاً کوتاه متحمل لطمه شده باشند، به صورتی که با توجه به شرایط موجود (از جمله زمان و حجم واردات زیر قیمت یا یارانه‌ای، انباشت سریع موجودی کالای وارداتی و غیره)، این احتمال وجود داشته باشد که اثر جبرانی عوارض ضد قیمت‌شکنی یا جبرانی قطعی به طور جدی کاهش یابد؛ مشروط بر اینکه به واردکنندگان ذیربط فرصت کافی برای اظهار نظر ارائه شده باشد.

تبصره- هیچ‌گونه عوارض ضد قیمت شکنی در رابطه با کالاهایی که قبل از تاریخ شروع تحقیقات جهت مصرف به کشور وارد شده‌اند، اعمال نخواهد شد.

ماده ۱۱- اطلاعیه عمومی

الف- مخاطب اطلاعیه عمومی کشور یا کشورهای صادرکننده کالای موضوع تحقیق و هر شخص دیگری که توسط کارگروه تحقیق به عنوان ذینفع شناخته شود، خواهد بود. این اطلاعیه دربرگیرنده اطلاعات کافی در موارد ذیل می‌باشد:

۱) نام کشور یا کشورهای صادرکننده و کالای مورد نظر؛

۲) تاریخ آغاز تحقیق؛

۳) مبنای ادعای قیمت‌شکنی یا یارانه قید شده در درخواست؛

۴) خلاصه عواملی که ادعای ایراد لطمه بر آنها مبتنی است؛

۵) آدرس و نشانی که طرف‌های ذینفع می‌بایست نظرات خود را به آن ارسال نمایند؛

۶) مهلت‌های تعیین شده جهت ابراز نظرات طرف‌های ذینفع.

ب- در مورد تمامی موارد مربوط به تشخیص مقدماتی یا نهایی (اعم از نتیجه مثبت یا منفی آن)، لغو عوارض ضد قیمت‌شکنی یا جبرانی قطعی و یا تصمیمات مربوط به قبول یا فسخ تعهد قیمتی مطابق ماده (۷)، صدور اطلاعیه عمومی الزامی خواهد بود. در هر یک از این اطلاعیه‌ها، توضیحات کافی در مورد یافته‌ها و نتایج به دست آمده مربوط به امور موضوعی و حقوقی که در جریان تحقیقات تعیین کننده بوده‌اند، ارائه خواهد شد.

تبصره ۱- در رابطه با اجرای اقدامات موقتی، اطلاعیه عمومی می‌بایست شامل توضیحات کافی و مشروع در رابطه با تشخیص مقدماتی وقوع قیمت شکنی یا یارانه و لطمه ناشی از آن باشد و با لحاظ الزامات مربوط به حفظ اطلاعات محرمانه، به امور موضوعی و حقوقی و استدلال‌ات طرفین، اشاره نماید. این اطلاعیه موارد ذیل را شامل می‌شود:

۱) اسامی عرضه‌کنندگان و یا در صورت عدم امکان تهیه آنها، اسامی کشورهای صادر کننده کالای مزبور؛

۲) توضیح راجع به کالای مورد تحقیق در حدی که برای امور مربوط به گمرک کافی باشد؛

۳) حاشیه‌های قیمت‌شکنی یا مبلغ یارانه اثبات شده و مبنای احراز هر یک مطابق قواعد مصوبه حاضر؛

۴) ملاحظات مربوط به تشخیص لطمه به نحو مقرر در این مصوبه؛

۵) دلایل اصلی که منجر به تشخیص مزبور گردیده است.

تبصره ۲- در صورت تشخیص مثبت که به وضع عوارض قطعی یا قبول تعهد قیمتی منجر گردد، اطلاعیه عمومی مربوط به خاتمه یا تعلیق تحقیق، می‌بایست دربرگیرنده تمام اطلاعات مربوط به امور موضوعی و حقوقی و دلایلی که به اعمال عوارض قطعی یا قبول تعهد قیمتی منجر شده است، باشد. در مورد الزام به حفظ اطلاعات محرمانه نیز توجه مقتضی مبذول خواهد گردید.

تبصره ۳- اطلاعیه عمومی مبنی بر خاتمه یا تعلیق تحقیقات به دنبال قبول تعهدات قیمتی مطابق ماده ۷، در بخش غیر محرمانه این تعهدات درج خواهد شد.

ماده ۱۲- اقدامات حفاظتی

الف) اقدامات حفاظتی در قالب وضع سودبازرگانی ویژه و یا محدودیت‌های مقداری (سه‌میه) تنها در شرایطی اعمال می‌شوند که در نتیجه تحولات پیش بینی نشده، واردات کالایی به کشور به صورت ناگهانی تا حدی

افزایش یابد که به تولیدکنندگان داخلی کالاهای مشابه یا مستقیماً رقابتی "لطمه جدی" وارد آورد یا خطر بروز چنین لطمه‌ای را برای آنها پدید آورد.

تبصره - کارگروه تحقیق بایستی برای تشخیص خطر بروز لطمه جدی، کلیه عوامل مرتبط که ماهیت عینی و کمیت پذیر داشته و بر موقعیت تولیدکنندگان داخلی تأثیر می‌گذارند، بخصوص نرخ و میزان افزایش در واردات محصول ذیربط (بطور مطلق و نسبی)، سهم بازار واردات افزایش یافته، تغییرات در سطح فروش، تولید، بهره‌وری، نرخ استفاده از ظرفیت تولیدی، سود و زیان و اشتغال را ارزیابی نماید.

ب) اعمال اقدام‌های حفاظتی به صورت یکسان و غیرتبعیض آمیز در مورد کلیه کشورهای صادرکننده صورت می‌گیرد.

تبصره - در صورتی که لطمه وارده به تولیدکنندگان داخلی به علت تأثیرات پدید آمده ناشی از تعهدات پذیرفته شده در موافقت‌نامه‌های تجاری منعقد با کشور یا کشورهای دیگر صورت پذیرفته باشد، می‌توان برای جبران یا جلوگیری از بروز چنین آسیب‌هایی، تعهدات مزبور را کلاً یا جزئاً به حالت تعلیق درآورد یا امتیازات تجاری اعطا شده را مسترد یا اصلاح نمود. این "اقدامات حفاظتی موافقت‌نامه‌ای" تنها با رعایت مفاد موافقت‌نامه مزبور و صرفاً در رابطه با طرف یا طرف‌های متعاقد آن موافقت‌نامه قابل اعمال خواهد بود.

ج) در وضع محدودیت‌های مقداری سطح واردات تحقق یافته در دوره سه ساله قبلی ملاک خواهد بود مگر آنکه اعمال محدودیت بیشتر، از توجیه کافی برخوردار باشد. در عین حال ممکن است تخصیص سهمیه برای کشورهای مختلف متناسب با سهم پیشین واردات هر یک، با در نظر داشتن دیگر عوامل مؤثر صورت گیرد. چنانچه واردات از یک یا چند کشور رشد نامتناسبی را نشان دهد، می‌توان اعمال سهمیه‌ها را به همان کشورها محدود نمود.

د) اقدام حفاظتی متعاقب انجام تحقیق اتخاذ می‌شود. در این تحقیقات باید احراز شود که افزایش مطلق (افزایش واردات نسبت به دوره یا سال قبل) یا نسبی واردات یک کالا، لطمه جدی برای تولیدکنندگان داخلی کالای مشابه به بار آورده است یا خطر قریب الوقوع آن وجود دارد. رویه‌های تحقیق (و غیر آن) در این خصوص مشابه رویه‌های عمومی مربوط به اقدام‌های ضد قیمت شکنی و جبرانی، صرف نظر از موارد خاص آنها (از جمله پرسشنامه‌ها) می‌باشد و توسط کارگروه موضوع ماده ۲ انجام می‌شود.

ه) در شرایط خاص که تأخیر در اقدام موجب لطمه‌ای گردد که جبران آن دشوار باشد، می‌توان قبل از انجام تحقیق، براساس تشخیص اولیه کارگروه تحقیق مبنی بر وجود شواهد روشن، اقدام‌های موقتی اتخاذ کرد. این اقدامات در قالب سود بازرگانی ویژه خواهد بود و مدت اعمال آن از دویست روز متجاوز نخواهد بود.

و) اقدام‌های قطعی حفاظتی تنها تا زمانی که جهت جلوگیری از لطمه جدی یا جبران آن لازم باشند اعمال می‌شوند و مدت اعمال اقدامات مزبور با احتساب دوره اعمال اقدام موقتی حداکثر چهار سال خواهد بود؛ البته در صورتی که احراز شود ادامه اقدام برای جلوگیری یا جبران لطمه جدی ضروری است امکان تمدید آن وجود دارد. اقدام تمدید شده از آنچه در انتهای دوره اولیه بوده محدودکننده تر نبوده و مشمول آزادسازی تدریجی

نیز خواهد بود. در صورتی که مدت اقدام حفاظتی بیش از ۱ سال باشد، در فواصل منظم در طول دوره اجرا اقدام به آزادسازی صورت خواهد گرفت. اگر مدت اقدام از سه سال تجاوز نماید، اقدام به آزاد سازی حداکثر در اواسط دوره، مورد بازبینی قرار گرفته و در صورت لزوم در مورد افزایش سرعت آزاد سازی و یا توقف آن تصمیم گیری خواهد شد.

ز) کل دوره اعمال اقدام حفاظتی از جمله دوره اعمال اقدام موقتی، دوره اولیه برای اجرا و هرگونه تمدید آن از ده سال فراتر نخواهد رفت.

ح) اقدامات حفاظتی نسبت به درصد واردات از کشورهای در حال توسعه‌ای که سهم آنها از واردات کمتر از سه درصد باشد، قابل اغماض خواهد بود؛ مگر اینکه این قبیل کشورها مجموعاً بالغ بر نه درصد واردات را در اختیار داشته باشند.

ماده ۱۳- این تصویب‌نامه جایگزین تصویب‌نامه شماره ۷۷۲۱۹/ت ۳۲۶۵۶ هـ مورخ ۱۳۸۶/۵/۱۶ می‌شود.

Cabinetoffice